

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΜΑΒΟΛΙΤΗΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ | ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

**ΑΝΑΦΟΡΑ****ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΟΥ****ΘΕΜΑ: «Υποβολή πρότασης για την αναβάθμιση του ΒΟΑΚ»**

Ο Βουλευτής Ηρακλείου Κώστας Δαμαβολίτης, καταθέτει αναφορά την υπ. αριθμ. πρωτ. 5069/02/09/2014 επιστολή του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε.

Σύμφωνα με την ανωτέρω επιστολή του Οργανισμού, προκύπτει ανάγκη αναβάθμισης του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης, λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης της Βόρειας Κρήτης και τις μετακινήσεις και μεταφορές που συνεχώς αυξάνονται στην περιοχή.

Στα πλαίσια της διαβούλευσης για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό 2014-2020, ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε, έχοντας στην αρμοδιότητά του τον σχεδιασμό, κατασκευή, διοίκηση και επίβλεψη του ΒΟΑΚ και του ΝΟΑΚ σύμφωνα και με το Ν. 4138/2013 κάνει συγκεκριμένες προτάσεις για τον στρατηγικό σχεδιασμό του( ΒΟΑΚ) , τις βασικές προτεραιότητες με τις αντίστοιχες δαπάνες που θα βελτιώσουν την προσπελασιμότητά του, αλλά κυρίως θα μειώσουν την επικινδυνότητα του ταλαιπωρημένου οδικού δικτύου.

Οι χρηματοδοτήσεις των μέχρι τώρα Ε.Π ( 2<sup>ο</sup> , 3<sup>ο</sup> & ΕΣΠΑ) ήταν συνολικά μόλις 373 εκατ.ευρώ, όταν οι ανάγκες προσεγγίζουν τα 2 Δις Ευρώ μαζί με τις απαλλοτριώσεις. Με τον ΒΟΑΚ να έχει ξεπεράσει προ πολλού την λειτουργική του δυνατότητα, με τουλάχιστον 60 νεκρούς ανά έτος και τον κυκλοφοριακό φόρτο συνεχώς να αυξάνεται, προωθείται μελέτη της Δ/νσης Συγκοινωνιακών έργων ΤΟΥ Ο.Α.Κ. Α.Ε. , η οποία εγκρίθηκε ομόφωνα από το Δ.Σ του Οργανισμού, για την κατασκευή επιπλέον οδικών τμημάτων συνολικού μήκους 51 km για τον ΒΟΑΚ από τα οποία 34 αφορούν τμήματα διπλού κλάδου και τα 17 μονού κλάδου με προϋπολογισμό 553,5 εκατ. Ευρώ. Επίσης προτείνονται για τον ΝΟΑΚ 14 km διπλού κλάδου με Π/Υ 90 εκατ. Ευρώ.

Παρακαλείσθε όπως μεριμνήσετε για την άμεση επίλυση του ανωτέρω ζητήματος που διατυπώνεται στην επισυναπτόμενη επιστολή του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε. Η μη υλοποίηση των παραπάνω προτάσεων,

παραπέμπει την ολοκλήρωση του ΒΟΑΚ στο άγνωστο και μη ορατό μέλλον, με περαιτέρω επιδείνωση της συχνότητας και του αριθμού των τροχαίων ατυχημάτων και θυμάτων λόγω βεβαρημένου κυκλοφοριακού φόρτου ιδίως κατά την τουριστική περίοδο

Ο καταθέτων Βουλευτής

Αθήνα 08/09/2014

Κωνσταντίνος Δαμαβολίτης

Συνημμένα : 2



ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ  
**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.**

Ταχ. Δ/νση: Γολγοθά 2, Όαση Βαρύπετρου  
Τ.Κ.: 73100 Χανιά  
Πληροφορίες: Γ. Αγαπάκης  
Τηλ.: 2810335790  
Fax: 2810335710  
e-mail: [agapakis@eydeboak.onDSL.gr](mailto:agapakis@eydeboak.onDSL.gr)

Χανιά, 02-09-2014  
Αρ. Πρωτ.: 5069

**ΠΡΟΣ:**  
κ. Γ. Πλακιωτάκη, Υφυπ/γό εργασίας  
κ. Β. Γκεγκέρογλου, Υφυπ/γό εργασίας  
κ. Περιφερειάρχη Κρήτης  
Βουλευτές Ν. Κρήτης  
Ευρωβουλευτές πρ. Βουλευτές Κρήτης

**ΘΕΜΑ: Υποβολή πρότασης για την αναβάθμιση του BOAK.**

Σχετ.: α. Η από 18-07-2014 διαβούλευση Αναπτυξιακού Σχεδιασμού 2014-2020.  
β. Η από 07-08-2014 στρατηγική μελέτη Π.Ε. του Ε.Π. Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.

Σε συνέχεια της ανάρτησης στην ιστοσελίδα του ΕΠΕΠ του σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020 (ΕΠ-Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α.) της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, που συνέταξε η ορισθείσα με την υπ' αριθμ. οικ.984/28-02-2014 Απόφαση Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Ομάδα Σχεδιασμού του Προγράμματος και στα πλαίσια της διαβούλευσης για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό 2014-2020, ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε. έχοντας στην αρμοδιότητα του τον σχεδιασμό, κατασκευή, διοίκηση και επίβλεψη του BOAK και του NOAK σύμφωνα με τον Ν. 4138/2013 έχει να επισημάνει τα παρακάτω:

1. Η πρόταση για τον BOAK στον άξονα προτεραιότητας 4 του σχεδίου του ΕΠ-Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. αφορά την αναβάθμιση 2 οδικών τμημάτων συνολικού μήκους 19 Km, μόλις δηλαδή το 6% του συνολικού μήκους του BOAK, με προτεινόμενη χρηματοδότηση 125 εκατ. ευρώ.
2. Το απαιτούμενο μήκος για αναβάθμιση του BOAK πέραν της πρότασης του σχεδίου του ΕΠ-Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α., είναι 185 Km από τα οποία 139 Km διπλού κλάδου και 46 Km μονού κλάδου, δηλαδή το 61% του συνολικού μήκους του.
3. Οι χρηματοδοτήσεις των μέχρι σήμερα Ε.Π. (Β°, Γ° & ΕΣΠΑ) ήταν συνολικά μόλις 373 εκατ. ευρώ, όταν οι ανάγκες για την ολοκλήρωση του BOAK προσεγγίζουν τα 2 δις Ευρώ μαζί με τις απαλλοτριώσεις.
4. Τα στατιστικά των τροχαίων ατυχημάτων στον BOAK παραμένουν τραγικά, με τουλάχιστον 60 νεκρούς, 100 σοβαρά τραυματίες και 240 ελαφρά τραυματίες, ανά έτος.
5. Ο BOAK έχει ήδη ξεπεράσει προ πολλού την λειτουργική του δυνατότητα, ενώ οι ανάγκες των μετακινήσεων και των μεταφορών στην Βόρεια Κρήτη συνεχώς αυξάνονται. Συνεπώς πρέπει να αυξηθεί ο ρυθμός εξέλιξης της κατασκευής του το συντομότερο, όχι μόνο στα πλαίσια των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ΕΣΠΑ-ΣΕΣ κ.λπ.), αλλά ενδεχομένως σε συνδυασμό και με άλλες μεθόδους χρηματοδότησης.
6. Ο κυκλοφοριακός φόρτος του BOAK και ιδίως του τμήματος Χανιά-Ρέθυμνο-Ηράκλειο-Άγιος Νικόλαος μήκους 201 Km είναι ιδιαίτερα βεβαρυμένος ιδίως την τουριστική περίοδο, καθώς οι τουρίστες που επισκέπτονται την Κρήτη ανέρχονται σε 4.000.000 άτομα ετησίως.

A.Φ.Μ. 997321341 - Δ.Ο.Υ. Χανίων, Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 125948458000

Έδρα ΧΑΝΙΑ  
Γολγοθά 2, Όαση Βαρύπετρου  
73100 Χανιά  
Τηλ. 2821029200  
Fax 2821029250

ΡΕΘΥΜΝΟ  
M. Πορτάλιου 5-7  
74100 Ρέθυμνο  
Τηλ. 2831027501  
Fax 2831023835

ΗΡΑΚΛΕΙΟ  
Μάχης Κρήτης 3  
71303 Ηράκλειο  
Τηλ. 2810311316  
Fax 2810311320

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ  
Χορτασών 18  
72100 Άγιος Νικόλαος  
Τηλ. 2841082684  
Fax 2841082685

7. Διαπιστώνουμε ότι στο υπό διαβούλευση σχέδιο του ΕΠ-Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α., προτείνονται οδικοί άξονες με τον μισό ή και λιγότερο κυκλοφοριακό φόρτο από αυτόν του BOAK (π.χ. Δυτική Ελλάδα), ενώ την ίδια στιγμή, κατασκευάζονται (ορθά) συνδυασμένα και επάλληλα δίκτυα μεταφορών. Δυστυχώς αυτά απουσιάζουν διαχρονικά από την Κρήτη.
8. Εκτιμούμε ότι με τα παραπάνω δεδομένα και το προτεινόμενο σχέδιο του ΕΠ-Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. δεν μπορεί να ικανοποιείται ο θεματικός στόχος 7 για την προώθηση των μεταφορών, την άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων, τους ειδικούς στόχους για την ολοκλήρωση του βασικού Δ.Ε.Δ., αλλά και τους ειδικούς δείκτες αποτελεσμάτων για την μείωση της χρονοαπόστασης, την βελτίωση της προσπελασιμότητας, αλλά κυρίως την μείωση της επικινδυνότητας, σε ότι αφορά τον BOAK.
9. Ανάλογη και δυσμενέστερη είναι και η πρόταση του σχεδίου ΕΠ-Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. για τον NOAK.

Για τους παραπάνω σοβαρούς λόγους υποβάλλαμε στην Δ.Α. του Ε.Π.Ε.Π. η οποία διενεργεί την διαβούλευση και στον κ. Υπουργό ΥΠΟΜΕΔΙ, την από Ιούλιο 2014 πρόταση της Δ/νσης Συγκοινωνιακών Έργων του Ο.Α.Κ. Α.Ε., η οποία εγκρίθηκε ομόφωνα από το Δ.Σ. του Οργανισμού μας με την με αρ. 07/2014 θέμα Η.Δ. No 3 πράξη του. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή προτείνονται για ένταξη και κατασκευή επί πλέον οδικά τμήματα συνολικού μήκους 51 Km για τον BOAK από τα οποία τα 34 αφορούν τμήματα διπλού κλάδου και τα 17 μονού κλάδου. Τα οδικά αυτά τμήματα προτείνονται με βάση το επίπεδο ωριμότητας των μελετών τους, την κυκλοφοριακή τους βαρύτητα και έχουν προϋπολογισμό 553,5 εκατομμύρια ευρώ. Επίσης για τον NOAK προτείνονται 14 Km διπλού κλάδου με Π/Υ 90 εκατ. ευρώ.

Όλα τα προαναφερόμενα περιγράφονται αναλυτικά σε 3 σημεία, στην πρόταση που σας αποστέλλουμε συνημμένα, προκειμένου να λάβετε γνώση και να συνδράμετε αναλόγως λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε δυνατή χρηματοδότηση ακόμη και για την ολοκλήρωση των σε εκπόνηση μελετών θα συνεισφέρει σημαντικά σε μία ενδεχόμενη ή προβλεπόμενη αναπροσαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος.

Για τον  
Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε.

Γρηγόριος Ροκαδάκης  
Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης  
Πρόεδρος ΟΑΚ ΑΕ

Λευτέρης Κοπάσης  
Διευθύνων Σύμβουλος

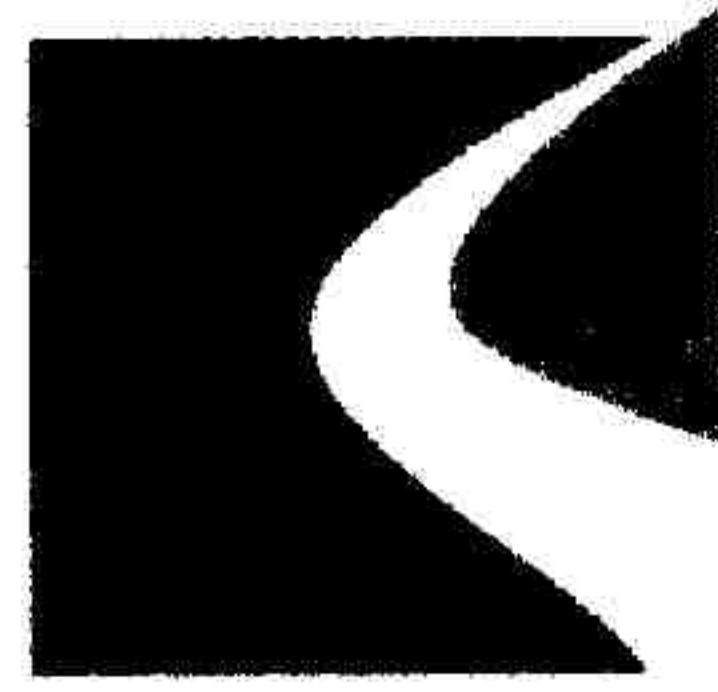


**Συνημμένα:**

Η με ημερ. Ιούλιος 2014 πρόταση μας για τον BOAK.

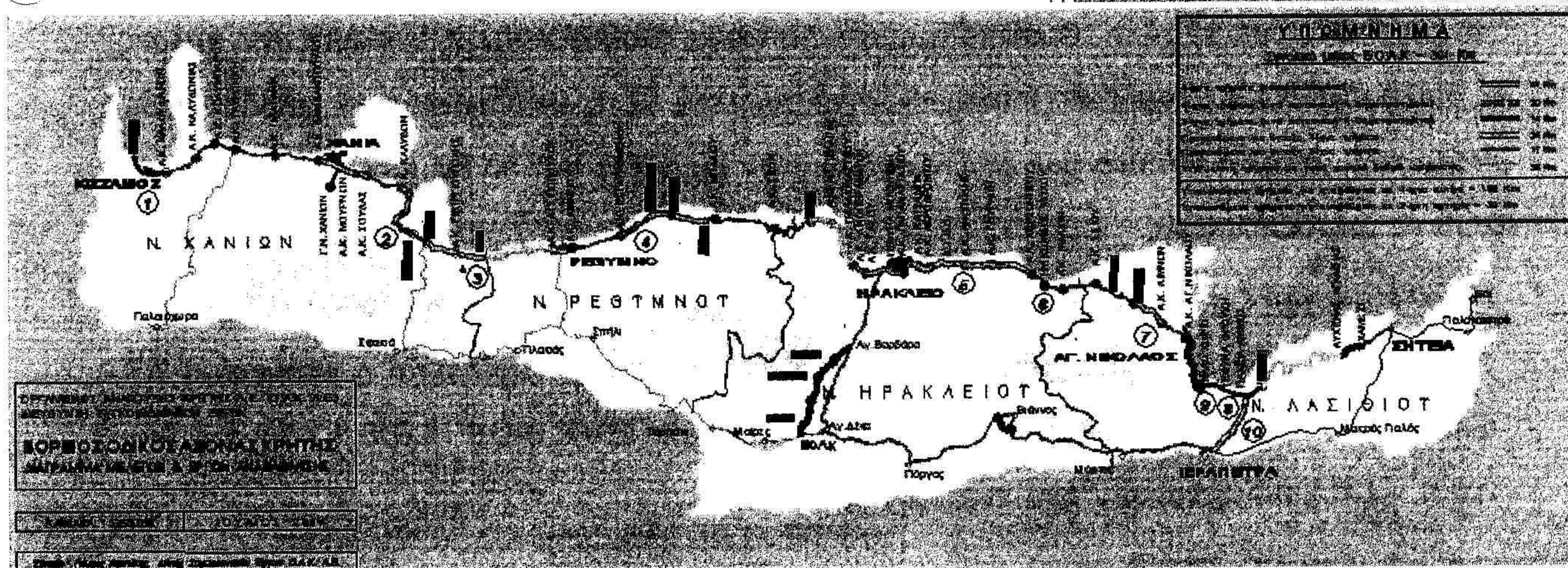
**Κοινοποίηση:**

1. Σεβασμ. Αρχ. Κρήτης κ.κ. Ειρηναίο.
2. κ. Δήμαρχοι: Ηρακλείου, Χανίων, Ρεθύμνου, Αγίου Νικολάου, Χερσονήσου, Σητείας, Κισσάμου.
3. ΤΕΕ/ΤΑΚ & ΤΕΕ/ΤΔΚ
4. Εμπορικό & Οικονομικό Επιμελητήριο Ηράκλειο, Χανιά, Ρέθυμνο, Άγιος Νικόλαος



ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ  
**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.**  
Δ/ΝΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

## Ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης Υφιστάμενη κατάσταση, προτάσεις



# Ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης

## Υφιστάμενη Κατάσταση – Προτάσεις

### α. Υφιστάμενη Κατάσταση

- Λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης της Βόρειας Κρήτης, η οποία δημιουργεί συνεχώς αυξανόμενους κυκλοφοριακούς φόρτους, προκύπτει η ανάγκη αναβάθμισης του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης. Λέγοντας αναβάθμιση, εννοούμε την βελτίωση των γεωμετρικών χαρακτηριστικών σε οριζοντιογραφία, μηκοτομή και της διατομής, είτε με βελτίωση της σημερινής του μορφής (διαπλάτυνση), είτε με νέα χάραξη, έτσι ώστε η μέση ταχύτητα κυκλοφορίας να είναι περί τα 90 km/h.
- Με την υλοποίηση του Β' Κ.Π.Σ κατασκευάστηκαν νέα οδικά τμήματα ενός κλάδου μήκους ~40 km με διατομή 12,50 m και οδικά τμήματα 16 km με αναβάθμιση της διατομής από απλό σε διπλό κλάδο 2 x 2 λωρίδων (τετράϊχνη οδός), πλάτους 22 m, με διαχωριστική νησίδα new jersey στην μέση. Η δαπάνη των έργων αυτών ήταν της τάξης των 40 δις δρχ. ή ~120 εκατ. Ευρώ σε τρέχουσες τιμές.
- Στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. κατασκευάσθηκαν 27,5 km ,από τα οποία 3 Km μονού κλάδου και 24,50 Km διπλού κλάδου. Επίσης στην αναβάθμιση αυτή περιλαμβάνεται η κατασκευή 7 ανισόπεδων κόμβων. Ο προϋπολογισμός των έργων του ΒΟΑΚ στο Γ' Κ.Π.Σ. (Ο.Α.Λ.Α.Α. – Π.Ε.Π. – Ε.Π.) ανέρχεται σε ~150 εκατομ. Ευρώ.

### Χρηματοδοτήσεις ΒΟΑΚ ανά πρόγραμμα

Επενδυτικός Τομέας Ανά Πρόγραμμα	Μήκος (Km)	Μονού Κλάδου (Km)	Διπλού Κλάδου (Km)	Ποσοστό	Δαπάνη (εκ. Ευρώ)
<b>Βο Κ.Π.Σ. &amp; Interreg</b>	<b>55,94 (46,94)</b>	<b>40,19 (31,19)</b>	<b>15,75</b>	<b>19%</b>	<b>120</b>
<b>Γ' Κ.Π.Σ.</b>	<b>27,50</b>	<b>3,00</b>	<b>24,50</b>	<b>9%</b>	<b>150</b>
<b>Επεμβάσεις Ε.Σ.Π.Α.</b>	<b>22,50</b>	<b>19,50</b>	<b>3,0</b>	<b>7%</b>	<b>103</b>
<b>Σ.Ε.Π.Υ.</b>	<b>19</b>			<b>6%</b>	<b>112</b>
<b>Υπολειπόμενα για κατασκευή τμήματα</b>	<b>184,75</b>	<b>46</b>	<b>138,75</b>	<b>61%</b>	
<b>Σύνολο</b>	<b>390,69</b>				

- Με την υλοποίηση του τομεακού προγράμματος ΕΠΕΠ του ΥΠΥΜΕΔΙ και μετά την τροποποίηση του τον Σεπτέμβριο 2013, κατασκευάσθηκαν ή κατασκευάζονται στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 22,50 Km ,από τα οποία 19,5 Km μονού κλάδου και 3,0 Km διπλού κλάδου. Στο ΣΕΣ προωθούνται για ένταξη μόνο 3 έργα για κατασκευή οδικών τμημάτων μήκους 19 Km και συνολικό Π/Υ πράξεων 162 εκατ. Ευρώ.
- Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι το σύνολο των δαπανών που διατέθηκαν μέχρι σήμερα για την κατασκευή και αναβάθμιση του ΒΟΑΚ τα τελευταία 20 χρόνια ,είναι μόλις 373 εκατ. Ευρώ από 3 κοινοτικά προγράμματα, όταν το σύνολο της κατασκευής απαιτεί μία δαπάνη πάνω από 1,5 δις Ευρώ και ενώ για την «Εγνατία οδό» που έχει διπλάσιο μήκος από τον ΒΟΑΚ , διατέθηκαν συνολικά περί τα 7 δις Ευρώ. Επισημαίνεται εδώ ότι η Κρήτη , πέραν των οδικών τμημάτων ,δεν διαθέτει εναλλακτικά δίκτυα μαζικών μεταφορών όπως ο σιδηρόδρομος και το μετρό που χρηματοδοτούνται εκ παραλλήλου σε άλλες περιφέρειες της χώρας.
- Με βάση τον συνημμένο πίνακα των επί μέρους οδικών τμημάτων του ΒΟΑΚ (Στοιχείο παραρτήματος 5) προκύπτουν τα παραπάνω μήκη οδικών τμημάτων που έχουν κατασκευασθεί μέχρι σήμερα, αλλά και τα υπολειπόμενα τμήματα για την ολοκλήρωση του. Συγκεκριμένα υπολείπονται τμήματα συνολικού μήκους 138,75 Km με διατομή αυτοκινητοδρόμου στον άξονα Χανιά – Άγιος Νικόλαος και 46,00 km με διατομή απλού κλάδου στο τμήμα Καλό Χωριό – Σητεία & Καστέλλι Κισσάμου, δηλαδή ένα συνολικό μήκος 184,75 Km του οποίου η δαπάνη εκτιμάται πάνω από 1,5 δις μαζί με τις απαλλοτριώσεις.

### β. Προτάσεις υλοποίησης

#### 1. Ωρίμανση μελετών – Ένταξη έργων στο Σ.Ε.Σ.

1.1. Σήμερα στον ΒΟΑΚ εκπονούνται μελέτες συνολικού μήκους περί τα 135 Km. Από αυτές 9 μελέτες στον ΒΟΑΚ και 1 μελέτη στον ΝΟΑΚ (βλ. συνημμένο πίνακα μελετών, στοιχεία 7 & 8 του παραρτήματος) βρίσκονται κυρίως σε μεσαία ωριμότητα και εφόσον χρηματοδοτηθούν το 2014 με 5.000.000 Ευρώ και 3.000.000 Ευρώ για το 2015, τότε θα αποκτήσουν υψηλή ωριμότητα και σε ένα έτος περίπου ,θα μπορούν να ενταχθούν έργα συνολικού μήκους 65 Km και δαπάνης 643,5 εκατομμύρια Ευρώ. Συγκεκριμένα θα ενταχθούν για δημοπράτηση 51 Km για τον ΒΟΑΚ με Π/Υ 553,5 εκατομμύρια Ευρώ και 14 Km διπλού κλάδου με Π/Υ 90 εκατομμύρια Ευρώ για τον ΝΟΑΚ. Τα 51 Km του ΒΟΑΚ

αναλύονται στον συνημμένο πίνακα μελετών , σε 34 Km διπλού κλάδου και 17 Km μονού κλάδου. Οι επιλογές κατασκευής διπλού ή μονού κλάδου γίνονται με βάση τους εκτιμώμενους κυκλοφοριακούς φόρτους.

- 1.2. Μέχρι σήμερα έχουν δημοπρατηθεί και είναι υπό ένταξη στο ΣΕΣ 3 οδικά τμήματα του ΒΟΑΚ (Γούρνες – Χερσόνησος, Πάνορμος – Εξάντης, συνδετήριος Μουρνιές – Χανιά) συνολικού μήκους 19 Km και με προυπολογισμό 162 εκατ. Ευρώ.
- 1.3. Εφόσον οι παραπάνω μελέτες γίνουν «ώριμες στρατηγικές» και ενταχθούν τα αντίστοιχα έργα τότε, ο οδικός άξονας Χανιά – Αγιος Νικόλαος συνολικού μήκους 201 km θα αναβαθμιστεί σε διατομή αυτοκινητοδρόμου (διπλού κλάδου) συνολικό μήκος 96,25 Km (62,25+34), ενώ άλλα 17 km μονού κλάδου θα αναβαθμίσουν το υφιστάμενο εθνικό δίκτυο προς Σητεία και Καστέλλι Κισσάμου που παρουσιάζουν χαμηλότερους κυκλοφοριακούς φόρτους.
- 1.4. Με την υλοποίηση των παραπάνω απομένουν για αναβάθμιση του ΒΟΑΚ, άλλα 134 Km, από τα οποία τα 105 Km αφορούν διατομή αυτοκινητοδρόμου και 29 Km διατομή μονού κλάδου.

## 2. Εκπόνηση μελέτης στρατηγικού σχεδιασμού του ΒΟΑΚ.

- 2.1. Μέσα από την μελέτη στρατηγικού σχεδιασμού του ΒΟΑΚ, θα προκύψουν ο ενιαίος σχεδιασμός, οι βασικές προτεραιότητες , με τις αντίστοιχες δαπάνες τους και οι εναλλακτικοί τρόποι κατασκευής και χρηματοδότησης για τα οδικά τμήματα που δεν θα ενταχθούν να κατασκευασθούν ως δημόσια έργα στο ΣΕΣ.
- 2.2. Η μελέτη αυτή , θα χωροθετήσει τον όλο άξονα γεωγραφικά, θα ιεραρχήσει την σκοπιμότητα και αναγκαιότητα των επί μέρους τμημάτων όχι με τοπικιστικά κριτήρια , αλλά με βάση αντικειμενικές παραμέτρους όπως ο τωρινός αλλά και αναμενόμενος μελλοντικά κυκλοφοριακός φόρτος, στατιστικά ατυχημάτων, επιδιωκόμενη χρονο-απόσταση μεταξύ βασικών προορισμών, όπως αεροδρόμια, λιμάνια, κ.λ.π., ταχύτητες κυκλοφορίας, κ.α. Επίσης θα εξετάσει οικονομοτεχνικά, με μελέτες κόστους οφέλους και απόσβεσης την δυνατότητα κατασκευής ολοκληρωμένου τμήματος ή ενιαίων λειτουργικών τμημάτων (π.χ. μεταξύ πρωτευουσών νομών) με την μέθοδο της παραχώρησης – αυτοχρηματοδότησης κατά την διαδικασία που εφαρμόζεται και στους άλλους βασικούς οδικούς άξονες της χώρας (Κόρινθος – Πάτρα, ΠΑΘΕ, Ε65, κ.α.).

2.3. Η μελέτη αυτή είναι στο στάδιο της προκήρυξης σε συνεργασία με κεντρικές υπηρεσίες (ΔΜΕΟ-ΕΠΕΠ) του ΥΠΥΜΕΔΙ.

### 3. Υλοποίηση προγράμματος οδικής ασφάλειας.

3.1. Η υλοποίηση των παραπάνω έργων είτε ως δημόσια έργα, είτε ως έργα παραχώρησης, έχουν μακροπρόθεσμο ορίζοντα τουλάχιστον 10ετίας. Για τον λόγο αυτό και προκειμένου τα τροχαία ατυχήματα να μειωθούν και το οδικό περιβάλλον στον ΒΟΑΚ να βελτιωθεί μεσο-βραχυπρόθεσμα με χρονικό ορίζοντα 3ετίας θα πρέπει άμεσα να υλοποιηθεί ένα πρόγραμμα οδικής ασφάλειας. Οι βελτιώσεις θα αφορούν ασφαλτικά οδοστρώματα, στηθαία ασφαλείας, κατακόρυφη και οριζόντια σήμανση, ευστάθεια πρανών, απορροή ομβρίων υδάτων και των λοιπών στοιχείων της οδού.

3.2. Ο Ο.Α.Κ. Α.Ε. έχει προτείνει στις κεντρικές υπηρεσίες του ΥΠΥΜΕΔΙ την συνεργασία με την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟ Α.Ε., προκειμένου να εκπονήσει περί τις 2-4 βραχυπρόθεσμες μελέτες στον ΒΟΑΚ και ΝΟΑΚ με συνολική δαπάνη αμοιβής περί τις 500.000 Ευρώ, προκειμένου να ενταχθούν και δημοπρατηθούν έργα οδικής ασφάλειας στον ΒΟΑΚ με προυπολογισμό περί τα 15 εκατ. Ευρώ και αναλόγου προυπολογισμού στον ΝΟΑΚ.

3.3. Το πρόγραμμα αυτό είναι υπό την αιγίδα του ΥΠΥΜΕΔΙ και τελεί υπό έγκριση (ορισμός αποφαινομένων οργάνων).

3.4. Όπως προκύπτει από τον συνημμένο πίνακα (στοιχείο 3 του παραρτήματος) των καθηγητών του Πολυτεχνείου Κρήτης Ζοπουνίδη – Νικολαράκη οι νεκροί επί του ΒΟΑΚ είναι περί τους 60, ενώ οι σοβαρά τραυματίες περί τους 100, με βασικό κριτήριο τον ανθρώπινο παράγοντα, θα πρέπει να υλοποιηθούν συστηματικές κοινωνικές δράσεις, όπως η δημιουργία «κοινωνικής ενημέρωσης - συμφωνίας» για τις «εντολές - κανόνες οδικής συμπεριφοράς στον ΒΟΑΚ», σε συνεργασία με τους μελετητές, την Τροχαία, το ΕΚΑΒ, τους εκπροσώπους των επαγγελματικών αυτοκινήτων (φορτηγά, ταξί, rent cars), των ξενοδόχων, των δήμων και της περιφέρειας. Οι κανόνες αυτοί θα τυπωθούν σε ενημερωτικό φυλλάδιο σε 3-4 βασικές γλώσσες και θα διανέμεται από τους φορείς. Βασικό ρόλο σε συνεργασία και με άλλους θεσμικούς φορείς μπορεί να διαδραματίσει ο ΟΑΚ ΑΕ.

3.5. Επαρκής ετήσια χρηματοδότηση για την τακτική και έκτακτη συντήρηση του ΒΟΑΚ, τόσο του ΟΑΚ ΑΕ, όσο και της Περιφέρειας Κρήτης που είναι οι υπεύθυνοι φορείς για την συντήρηση του. Η απαιτούμενη χρηματοδότηση του ΟΑΚ ΑΕ για την υλοποίηση των

υποχρεώσεων συντήρησης του BOAK, στην περιοχή ευθύνης του (τμήματα διπλού κλάδου) ανέρχονται σε 2.500.000 Ευρώ/’έτος και αφορούν συντήρηση στοιχείων οδού , Η/Μ εργασιών και δαπάνη ηλεκτροφωτισμού των ανισόπεδων κόμβων στην ΔΕΔΔΗΕ.

## γ. Συμπεράσματα

1. Ο BOAK έχει ήδη ξεπεράσει προ πολλού την λειτουργική του δυνατότητα, ενώ οι ανάγκες των μετακινήσεων και των μεταφορών στην Βόρεια Κρήτη συνεχώς αυξάνονται. Συνεπώς πρέπει να αυξηθεί ο ρυθμός εξέλιξης της κατασκευής του το συντομότερο, όχι μόνο στα πλαίσια των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (ΕΣΠΑ-ΣΕΣ κ.λ.π.), αλλά ενδεχομένως σε συνδυασμό και με άλλες μεθόδους χρηματοδότησης (π.χ. παραχώρηση).
2. Κρίσιμα θέματα για την προώθηση της ολοκλήρωσης του BOAK είναι:
  - 2.1. Η χρηματοδότηση των υπό εκπόνηση μελετών, προκειμένου αυτές να αποκτήσουν υψηλή ωριμότητα και να ενταχθούν τα αντίστοιχα έργα στο ΣΕΣ. Απαιτούμενη χρηματοδότηση για το 2014 : 5.000.000 Ευρώ και 3.000.000 Ευρώ για το 2015.
  - 2.2. Η ένταξη και δημοπράτηση στο ΣΕΣ 10 έργων BOAK – NOAK, με συνολικό προυπολογισμό 643,5 εκατομ. Ευρώ και μήκος οδικών τμημάτων για κατασκευή 65 Km.
  - 2.3. Τεχνικοοικονομική διερεύνηση στα πλαίσια ενός στρατηγικού σχεδίου αναφοράς, για τις δυνατότητες – μεθόδους και τρόπους χρηματοδότησης όλων εκείνων των οδικών τμημάτων – έργων του BOAK για τα οποία δεν θα εξασφαλισθούν είτε πλήρεις μελέτες, είτε πόροι, με προοπτική ο BOAK να ολοκληρωθεί συνολικά το συντομότερο δυνατόν και με χρονικό ορίζοντα 15ετίας. Έτσι θα πρέπει να υλοποιηθεί η ένταξη και άμεση εκπόνηση μιας μελέτης Στρατηγικού Σχεδιασμού για όλο τον BOAK από την μία άκρη μέχρι την άλλη.
  - 2.4. Υλοποίηση προγράμματος οδικής ασφάλειας στον BOAK & NOAK με σκοπό την βραχυπρόθεσμη δημοπράτηση και εκτέλεση έργων βελτίωσης του οδικού περιβάλλοντος με προυπολογισμό τουλάχιστον 15 εκατ. Ευρώ, ύστερα από την εκπόνηση 2-4 μελετών οδικής ασφάλειας αμοιβής περί τις 500.000 Ευρώ. Εφαρμογή προγράμματος συστηματικών κοινωνικών δράσεων με την σύνταξη «κανόνων οδικής συμπεριφοράς στον BOAK», σε συνεργασία με τους μελετητές, την Τροχαία , το ΕΚΑΒ, τους εκπροσώπους των συναφών επαγγελματικών φορέων των δήμων και της περιφέρειας.

- 2.5. Η χρηματοδότηση και ενίσχυση του φορέα υλοποίησης, δηλαδή του ΟΑΚ ΑΕ που έχει το κύριο βάρος της υλοποίησης, τόσο σε στελεχιακό δυναμικό όσο και με χρηματοδότηση των λειτουργικών του δαπανών. Απαιτείται η χρηματοδότηση για τις λειτουργικές του δαπάνες, ως ποσοστό μέχρι 5% επί των προυπολογισμών των έργων, πράγμα που απαιτεί νομοθετική ρύθμιση και δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα.
- 2.6. Η επιτάχυνση και συντόμευση των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων (περιβαλλοντικές, αρχαιολογικές, κ.λπ. εγκρίσεις) των εκπονουμένων μελετών.
- 2.7. Η μη υλοποίηση των παραπάνω προτάσεων, παραπέμπει την ολοκλήρωση του ΒΟΑΚ στο άγνωστο και μη ορατό μέλλον, με περαιτέρω επιδείνωση της συχνότητας και του αριθμού των τροχαίων ατυχημάτων και θυμάτων λόγω του βεβαρημένου κυκλοφοριακού φόρτου ιδίως κατά την τουριστική περίοδο.

**Γ. Αγαπάκης**  
Δ/ντής Σ.Ε. Ο.Α.Κ. Α.Ε.

**Λ. Κοπάσης**  
Διευθύνων Σύμβουλος Ο.Α.Κ. Α.Ε.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Οικονομικά στοιχεία BOAK σήμερα.
2. Κυκλοφοριακοί φόρτοι BOAK.
3. Τροχαία ατυχήματα στον BOAK.
4. Συνολική δαπάνη BOAK
5. Πίνακας μηκών οδικών τμημάτων BOAK
6. Διευρωπαικό δίκτυο Κρήτης
7. Χάρτης Μελετών
8. Διάγραμμα εκπόνησης Μελετών
9. Χάρτης εκτελούμενων έργων
10. Διαγραμματική παρουσίαση πρότασης

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ BOAK – NOAK (\*)**

α/α	Έργα - γέφυρες			Νέα 'Έργα (συμβασιοποιημένα) (ΕΣΠΑ & ΣΕΣ)	Παλαιά 'Έργα (συμβασιοποιημένα) Σύνολο	Υπό ανάθεση έργα (ΣΕΣ)	Σύνολο ΕΣΠΑ	Σύνολο ΣΕΣ	Γενικό Σύνολο
	Επιλέξιμες δαπάνες	Μη επιλέξιμες δαπάνες	Σύνολο						
BOAK	79.086.139,0	12.635.438,8	91.721.577,9	6.495.063,9	11.147.728,9	84.500.000,0	102.869.306,8	162.130.302,9	271.494.673,5
NOAK	112.328.830,6	17.976.305,4	130.305.136,0		11.461.399,5	47.000.000,0	141.766.535,5	0,0	141.766.535,5
Μερικά σύνολα	191.414.969,7	30.611.744,2	222.026.713,9	6.495.063,9	100.239.431,3	121.500.000,0	244.635.842,2	152.130.302,9	460.261.209,0

(\*) Με βάση τα μέχρι σήμερα εγκεκριμένα τεχνικά δελτία των έργων.

## ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟΙ ΦΟΡΤΟΙ ΒΟΑΚ

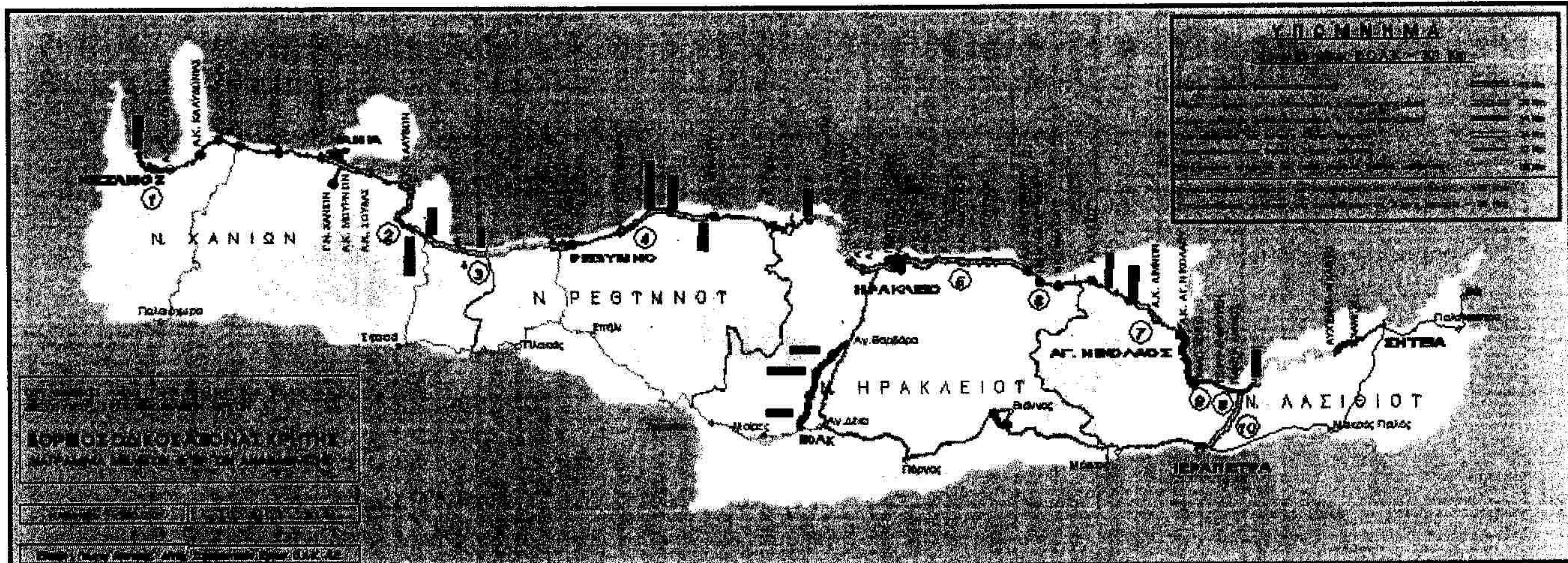
Έτη	Χανιά - Σούδα (Μ.Η.Κ.Ε.Α.)	Ρέθυμνο – Βρύσες (Μ.Η.Κ.Ε.Α.)	Ηράκλειο - Χερσόνησος (Μ.Η.Κ.Ε.Α.)	Νεάπολη – Άγιος Νικόλαος (Μ.Η.Κ.Ε.Α.)	Παχειά Άμμος - Σητεία (Μ.Η.Κ.Ε.Α.)
2008	19.000	14.300	12.600	11.400	3.400
2018					
2028					

## ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΒΟΑΚ

	Θανατόφορα ατυχήματα	Σοβαρά ατυχήματα	Ελαφρά ατυχήματα		Θανατόφορα ατυχήματα	Σοβαρά ατυχήματα	Ελαφρά ατυχήματα
Χανιών	2012						
	2013						
Ρεθύμνου	2012						
	2013						
Ηρακλείου	2012						
	2013						
Λασιθίου	2012						
	2013						

**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ Β.Ο.Α.Κ.**

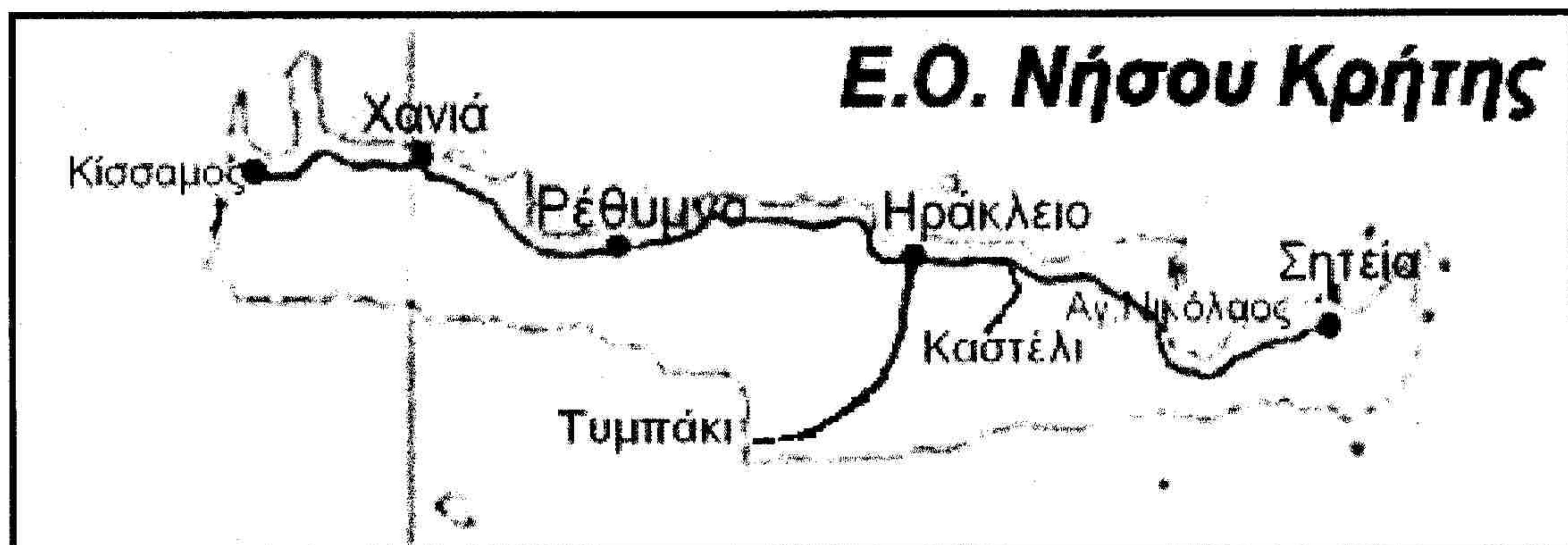
α/α	ΟΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ	Συνολικό Μήκος (Km)	Διατομή	Μ.Ε.Α. (*) (εκτίμ. 2018)	Πρόσθετη Προεκτ. Αμοιβής μελετών (οε εκατ. Ευρώ)	Προετίμηση κόστους 'Εργων (σε εκατ. Ευρώ)
1	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ (1)	67	4-ίχνος	18.578	7,0	310
2	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - ΡΕΘΥΜΝΟ (2)	70	4-ίχνος	16.467	4,0	335
3	ΡΕΘΥΜΝΟ - ΧΑΝΙΑ (3)	59	4-ίχνος	20.900	3,2	240
4	ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΟΔΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ (ΧΑΝΙΑ - ΛΑΣΙΘΙ) (4)	88	2-ίχνος (πρόβλεψη 4-ίχνος)	9.300	4,5	540
				Απρόβλεπτα	1,5	75
				<b>Σύνολα :</b>	<b>20</b>	<b>1.500</b>



**ΕΤΟΣ ΕΙΑ ΜΗΚΩΝ ΒΟΑΚΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΤΟΥ ΕΠΡΟΝΤΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ & ΕΞΙΝΑ.**

## ΔΙΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΡΗΤΗΣ

Το υφιστάμενο εθνικό οδικό δίκτυο της Κρήτης συνίσταται όπως στο παρακάτω σκαρίφημα και πίνακα :



α/α	Περιγραφή	Μήκος (Km)	Παρατηρήσεις
1	<b>B.O.A.K. (Νέα χάραξη)</b> Κίσσαμος-Χανιά-Ρέθυμνο – Ηράκλειο – Άγιος Νικόλαος. (Ε.O. 90) 'Άγιος Νικόλαος – Σητεία (Παλαιά Χάραξη) (Ε.O. 90)	240 70	To the north of A/K Mouriwines Chania to Karteros Herakleion distance about 160 Km has characteristics of Primary National Road, while the rest is Secondary National Road. Secondary National Roads are short segments of the Trieste National Road.
2	<b>(Π.Ε.Ο.)</b> Κίσσαμος – Χανιά – Ρέθυμνο – Ηράκλειο – Άγιος Νικόλαος	~250	
3	Ηράκλειο – Μοίρες – Τυμπάκι – Αγία Γαλήνη. (Ε.O. 97)	77	
4	Ηράκλειο – Κνωσσός (Ε.O. 95)	5	Anakatastikouzetai sto megaluerio meros tis (Astiki periochi)
5	Χανιά – Αεροδρόμιο (Ε.O. 94)	17	(Τριτεύον Ε.Ο.Δ.)
6	Χερσόνησος – Καστέλι Πεδιάδος (Ε.O. 92)	25	(Τριτεύον Ε.Ο.Δ.)



Το τμήμα από Α/Κ Μουρνιών Χανίων έως τον Καρτερό Ηρακλείου μήκους περί τα 160 Km έχει χαρακτηρισθεί Πρωτεύον εθνικό δίκτυο , ενώ όλο το υπόλοιπο εθνικό δίκτυο Δευτερεύον και μικρά τμήματα του Τριτεύον Ε.Ο.Δ.

Με την απόφαση με αρ. ΔΜΕΟ/ε/0/670/19-6-2001 (ΦΕΚ 525/4-7-2001 τ. Δ') του τ.ΥΠΕΧΩΔΕ το 2001 ο ΒΟΑΚ έχει χαρακτηρισθεί ως οδός ταχείας κυκλοφορίας, δηλαδή οδός ειδικής μελέτης και κατασκευής για κυκλοφορία οχημάτων , η οποία δεν εξυπηρετεί τις συνορεύουσες με αυτήν ιδιοκτησίες παρά μόνο με παράπλευρες βοηθητικές οδούς και κόμβους η οποία συνδέεται μόνο με ειδικής διάταξης ισόπεδους η ανισόπεδους κόμβους και δεν διασταυρώνεται ισόπεδα με άλλη οδό ή σιδηροδρομική γραμμή.

**Το Παρατηρητήριο της Οδικής Ασφάλειας του Τ.Ε.Ε., σε σχέση με τα τροχαία ατυχήματα στη χώρα μας, μεταξύ των άλλων διατυπώνει:**

- \* **Ότι το πλήθος των δυστυχημάτων και ατυχημάτων που σημειώθηκαν κατά μήκος του Β.Ο.Α.Κ. επαναφέρει κατά τρόπο επιτακτικό, το μείζον πρόβλημα του οδικού άξονα, ο οποίος είναι ο μόνος από τους έξι βασικούς οδικούς άξονες της χώρας, χωρίς ορατό χρονοδιάγραμμα μετατροπής του σε Αυτοκινητόδρομο. Επισημαίνεται ότι στο σύνολο των 300 km τα τελευταία 40 χρόνια κατασκευάστηκαν μόλις 41 km. (ποσοστό 13%) με διαχωρισμένα τα οδοστρώματα ανά κατεύθυνση, ενώ η συνεισφορά της Κρήτης σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό επίπεδο είναι αντιστρόφως ανάλογη.**
- \* **Η χρηματοδότηση και η ολοκλήρωση των έργων που αντιστοιχούν στις μελέτες που έχουν προκηρυχθεί και συντάσσονται για το ΒΟΑΚ, δηλαδή για τα 150 km. του λάχιστον μέσω του ΕΣΠΑ 2007-2015. Προώθηση των μελετών για τα υπόλοιπα τμήματα του ΒΟΑΚ, καθώς και των συνδέσεων με τις πόλεις, τα αεροδρόμια και τα λιμάνια του νησιού. Άμεση σύνταξη μελέτης σκοπιμότητας που λαμβάνοντας υπόψη τα προηγούμενα ως δεδομένα, θα αναδείξει τον καλύτερο τρόπο και μέθοδο για ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό, εκτέλεση και λειτουργία, ώστε να επιτευχθεί επιτέλους η συνολική και ριζική αντιμετώπιση του θέματος αποτελεσματικά και άμεσα προς όφελος του έργου αλλά και των πολιτών.**